
Spis treści

Do czytelników / 5

Wstęp / 7

1. Banderze-cześć / 11
 - Prawo i obowiązek / 11
 - Z rodowodu polskiej bandery / 14
 - Pierwszy raz / 19
 - O godzinie 8 rano i o zachodzie słońca / 22
 - Wchodząc na pokład / 24
 - Ukłon banderą / 26
 - Jednocześnie pod kilkoma banderami / 29
 - Po raz ostatni / 30
2. Flagi, proporce, proporczyki / 35
 - Proporzec Marynarki Wojennej / 35
 - Znak dowódcy okrętu / 37
 - Flaga admirałska i inne / 39
 - Sygnalizacja flagowa – gala banderowa / 41
 - Znamię zwycięskich akcji bojowych / 44
 - Z obcą flagą na maszcie / 46
3. Honory dla dowódców / 49
 - Saluty armatnie / 49
 - Bez palby armatniej / 52
 - Świst trapowy / 54
 - „Pierwszy po Bogu” / 56
4. Goście na pokładzie / 61
 - Wizyty dostojników państwowych i dowódców wojskowych / 62
 - Zwiedzanie okrętów – pokazy / 65
 - Przyjęcia dla gości i załogi / 67
 - Uroczyste toasty / 68
 - Tradycja wizyt i rewizyt okrętów wojennych / 70
 - Rodzaje wizyt / 72
 - Etykieta wizyt / 73

-
- Rola oficera komplementacyjnego / 76
Kontynuacja pięknego zwyczaju / 77
Partnerstwo dla pokoju / 78
„Pływający ambasadorowie” / 80
5. Niektóre prawidła życia okrętowego / 85
Czas wachty odmierzają „szklanki” / 85
Czuwanie na okrętach / 86
„Psia wachta” / 87
Najstarsze znane prawa morskie / 89
Regulaminy okrętowe polskich flot królewskich / 90
A w obcych flotach? / 92
Na wachcie spać nie wolno / 94
Różne rodzaje kar / 94
Gra w kości o ... życie / 97
Brutalność wreszcie ukrócona / 98
Ceremonia picia grogu / 100
Pokład musi lśnić jak słońce / 102
6. Uroczystości na morzu / 105
Każdego roku latem / 105
Parada morska / 108
Promocje i ślubowania / 109
Podchorążackie święto / 111
Harcerskie przyrzeczenie na banderę / 112
Otwarcie nowej drogi wodnej / 113
Zaślubiny z morzem / 114
W nastroju żałoby / 117
7. Chrzest statków i okrętów / 125
Zaczął się jeszcze w starożytności / 126
Szampan, ale nie tylko... / 128
O matkach i ojcach chrzestnych / 129
Na zaproszenie dyrekcji stoczni / 132
Bez matki chrzestnej / 133
Nie zawsze według jednego wzoru / 134
Kłopoty z wodowaniem / 135
Chrzest raz jeden? / 136
Uroczystość wbicia pierwszego nitu / 137
8. Nazwa i herb okrętu / 141
Okręt – żywa istota / 142
Pod polską banderą / 143
Dziś tak, jutro inaczej... / 149
Ta sama nazwa, lecz inna bandera / 153
Obce nazwy na polskich statkach i polskie na obcych / 154
Jakie nazwy noszą polskie jachty / 155
Kilka słów o schematach zagranicznych / 157
Nazwy odokrętowe / 160
-

-
- Nazwa na burcie statku / 161
Herby okrętów / 164
9. Pokłon Neptunowi / 167
Neptun i jego dwór na pokładzie / 167
Nieczo historii / 169
Pierwsze „polskie” chrzty równikowe / 172
Polacy za kręgiem polarnym / 173
Chrzest w głębinie / 175
Na „linii daty” / 177
Więcej zdrowego humoru / 177
Powtórka z mitologii / 179
Dyplom – rzecz ważna / 181
10. Na ratunek ludziom i okrętom / 185
Ratunek przyniosły polskie statki / 185
Można zawsze na nich liczyć / 187
Niepokojące liczby / 189
Według rycerskich wzorców / 190
Prawo zostało złamane / 191
Ale było i tak... / 193
Morskie służby ratownicze / 195
„No cure, no pay” / 196
SOS – ratujcie nasze dusze / 198
11. Obyczaje żeglarzy / 201
Początki jachtingu / 201
Jachting polski / 204
Etyka i etykieta żeglarska / 206
Oflagowanie jachtu / 209
Świętowanie jachtsmenów / 211
12. Przesady marynarskie / 215
Feralny dzień – piątek / 215
Złe karty i kobiety / 216
Złe znaki / 217
Sposoby na wiatr / 217
Przywiązanie do zwierząt / 218
Moneta – rzecz niezbędna / 219
13. Tradycje ubioru marynarskiego / 223
Kolory: granatowy, biały, złoty / 223
Moda i warunki służby / 225
Zanim wprowadzono jednolity mundur / 225
Czapka i kapelusz / 226
Kanonierzy wołą chusty / 227
A jednak kapelusz z pióropuszem / 228
Tak rodził się mundur oficerski / 229
Wciąż jeszcze wzorowany na mundurach lądowych / 230
-

-
- Nelson przeciwnikiem epoletów / 231
 - Lekarz też marynarz / 232
 - Powstaje tradycja / 233
 - Prawie taki jak dzisiaj / 234
 - Jeszcze jeden wzorzec / 237
 - Każda część munduru marynarskiego ma swoją historię / 238
 - Bluza / 238
 - Kołnierz – największa ozdoba / 239
 - Marynarz sam sobie Diorem / 239
 - Czapka zastąpiła kapelusz / 240
 - Nic wspólnego z Nelsonem / 241
 - Spodnie marynarskie / 242
 - Najbliższa ciału... / 242
 - 14. Współczesne ubiory morza / 245**
 - Polskie tradycje / 245
 - W okresie wojny / 247
 - Ubiory lat powojennych / 248
 - Morski czy lądowy? / 249
 - Dalsze ewolucje / 250
 - Rok 1971 / 251
 - Aby splendor munduru był odpowiedni / 253
 - Co nosi się obecnie / 254
 - Tradycja ubiorów polskiej Marynarki Handlowej / 256
 - Ubiory pozostałych pracowników morza / 259
 - Morski fason ubiorów żeglarskich / 261
 - Światowa moda ubiorów marynarskich / 261
 - 15. Rodowód stopni oficerskich i marynarskich / 265**
 - Admirał / 265
 - Komodor / 267
 - Komandor / 267
 - Komandor porucznik / 268
 - Komandor podporucznik / 269
 - Kapitan / 269
 - Porucznik – lieutenant / 270
 - Podporucznik / 270
 - Chorąży / 270
 - Kapelan / 271
 - Lekarz / 271
 - Płatnik (intendent) / 272
 - Nawigator (szyper) / 272
 - Podchorąży / 274
 - Kadeci marynarki / 274
 - Chłopiec okrętowy (junga, mesowy) / 274
 - Bosman / 275
 - Podoficerowie młodszy / 275
 - Mechanicy / 276
-

16. Marynarski żołd / 279

Stały żołd / 281

Pobory za „martwe dusze” / 282

Niebagatelne kieszonkowe / 283

Na kliprach i innych żaglowcach / 285

Kapitańska kantyna / 286

Na „biczu” / 287

Bibliografia / 289
